

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Depisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačajo 1 kruno temeljne pristojbine ter od vsake peti-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnine za celo leto 3 kune, za pol leta 4 kune, za četr leta 2 kruni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Slovensko obrtno društvo v Celju.

Malo obrtništvo se ima dandanes boriti z velikimi zaprekami, kruh obrtnika je v današnjih dneh mnogokrat bidek. Saj vemo, koliko nasprotnikov ima dandanes obrtnik. Zato je pa potreba organizacije združenih in natančno preračunjenih naporov, za zboljšanje obrtniških razmer, dandanes bolj nujna nego kdaj poprej. To nujno potrebo so uvideli že davno naši, dolej še sicer maloštevilni slovenski obrtniki v Celju. Občni zbor obrtnega društva, ki se je vršil zadnjo soboto, se je ob lepi udeležbi in v živahni razpravi bavil z nekaterimi zadevami, katere bo treba z vso primerno žilavostjo in vztrajnostjo zasledovati. Vsak prijatelj našega narodnega napredka mora to gibanje ne le z zanimanjem zasledovati, ampak sodelovati, bodisi sam obrtnik ali neobrnitnik. Govorimo kratkoma o nekaterih točkah

Kar je naše obrtnike dolej najhuje težilo, je bilo pomanjkanje dobro organiziranega kredita, to se pravi, naši trgovci, rokodelci in drugi obrtniki niso imeli denarja na razpolago, kadar so ga najsilneje potrebovali. Svojega lastnega denarja (kapitala) nimajo bogvekoliko, plačuje se pa pri nas prerado po dolgih obrokih, kakor je sploh navada v deželah, kjer so gospodarstvene razmere še nerazvite

Naši obrtniki so vsled tega prišli do prepričanja, da si morajo ustanoviti zavod, ki bi jih preskrboval z denarjem, kadar ga bodo najbolj potrebovali. Zato se je zadnjo soboto na občnem zboru sklenilo, kar najprej v Celju ustanoviti nekako napravo za preskrbovanje kredita slovenskim obrtnikom. Ustanovila se bode kreditna zadruga z omejenim jamstvom, katero bodo imeli v rokah slovenski obrtniki iz Celja, ki bode pa sčasoma, ako se bode v Celju utrdila, raztegnila svoj delokrog tudi na slovenske obrtnike izven

Celja ter utegne postati novo sredstvo za utrditev obrtnega sloja na Spod. Štajarskem.

Ali si je morebiti mogoče misliti, da bi smel kdo zadrževati ustanovitev te obrtniške kreditne zadruge? Menimo, da bi se dotičnik, ki bi kaj takega hotel moral sramovati take namere, no, in na zadnje, bi se vkljub takemu sicer ne verjetnemu odporu ta zadruga, ako obrtniki izpredvidijo nje potrebo, vendar ustanovila! Kajti to je gotovo, da dandanes, ko so družabne razmere žalibog take, da povsod zmaga je, kdor ima svoj kapital, obrtništvo, kakor je naše slovensko obrtništvo v Celju, brez kapitala, a kakršnim naj ga zalaga nova kreditna zadruga, ne bi nikakor moglo uspešno tekmovati z nasprotniki, ki so večinoma premožnejši, ki torej lahko delajo z velikim kapitalom

Dandanes so kreditne razmere v drugih krajih tako umetno urejene, da ima podjetnik in tudi vsak obrtnik po petkrat toliko kapitala v svojem prometu, kakor ima lastnega premoženja. Večina plačil se v dandanašnjem trgovskem in obrtnem svetu sploh ne daje v gotovem denarju, temveč se s posredovanjem kreditnih zavodov izjednačijo dolгови s tirjavami, ne da bi moral obrtnik le en sam krajcar v gotovem denarju izplačati.

Tako dovršeno nova zadruga seveda ne bode mogla poslovati, toda če bode priskrbel našim obrtnikom vsaj majhen del onih neizmernih dobrot, katere ponuja obrtnikom dobro organiziran kredit, že s tem bode storila mnogo dobrega. Dosedanji naši denarni zavodi seveda s tem ne le ne bodo škode trpeli, ampak še celo pridobili, a iz vsega bode imela največji dobiček naša narodna celota. Kreditni zavodi pa, ki so morebiti zelo primerni za poljedelce, niso zmiraj obenem primerni tudi za obrtnike, ki potrebujejo bolj gibčen in nagel kredit. In takemu kreditu bode nova kreditna zadruga že zato kos, ker bodo imeli zavod v rokah obrtniki

sami, ki poznajo najbolj svoje kreditne potrebe, pa tudi razmere posameznikov, ki bodo pri zadruzi iskali pomoči.

Zato dotični sklep občnega zbora obrtnega društva z veseljem pozdravljamo in želimo za drugi krepko življenje in mnogo uspeha za utrditev slovenskega življa.

Še neko drugo točko iz občnega zbora našega obrtnega društva moramo omeniti. Ni namreč dvoma, da slovensko občinstvo želi narodnim obrtnikom uspeh. Toda v našem občinstvu je še vkoreninjeno mnogo krivih predsodkov zoper slovensko obrt. Mnogoteri naši sosesčani in zlasti naši rojaki z dežele se držijo preveč stare navade ter se ne spominjajo ob nakupovanju in naročilih naših slovenskih obrtnikov, akoravno bi jim ti prav radi pošteno postregli. Naši časniški pozivi tudi niso mnogo izdali in zato se je zgodilo, da so pogostoma celo možje (in tudi ženske!), ki se računajo med narodnjake, pozabili svoje potrebe pri naših slovenskih obrtnikih. Vsemu temu se bode dalo tudi le s premišljeno organizacijo prijateljev slovenske obrti priti v okom.

Na zadnjem občnem zboru se je torej sklenilo, da bode odbor obrtnega društva naše narodne (!) občinstvo začel v tem oziru nadzorovati. Ako bi se kdo ne domislil, kje so naši obrtniki in kaj lahko kupovalcem vse ponudijo, tedaj se bosta podala po dva odbornika v dotično hišo in bosta naše gospodinje opozorila, da naj podpirajo domače trgovce in obrtnike. Toda vse to bode še premalo. Zato je občni zbor obrtnega društva sklenil stopiti v dotiko z vsemi vplivnimi močmi iz bližje in oddaljene okolice ter jih naprositi, da osnujejo krajevne odseke za pospeševanje slovenske obrti po vsem Spodnjem Štajarskem. Drugod imajo obrtniki svoje potovalce, ki seznanjajo odjemalce z njihovimi izdelki, od naših obrtnikov, ki nimajo za to dovolj sredstev, se pa to seveda še ne more pričakovati. Pričako-

LISTEK.

Gosposka volja.

Maloruski spisal Marko Vovčak.

I.

Stari Jokim je oženil sina in dobil tako sinah, da se niti izreči ne more! Bala, lepa in vesela, a hitra kakor zajec; po hiši in po dvoru se vrti, gospodari, smeje se in peva, da se čuje samo njen zvonki glas. Kakor se zdani, že se prebudi, kakor rana ptica in hiti ter leta semtertja. Živijo srečno, ugodno: starec gledajoč na nju, se samo usmiljenemu Bogu zahvaljuje.

Eno jih je bolelo: ker jima Gospod otrok ni dal. Kjerkoli najde ona tuje dete, ga poljubuje in miluje ter težko vzdahne.

Vendar jima ga je poslal Bog, narodila se je deklica. Neprestano jo miluje in goji Horpina, niti iz roke je ne izpušča; kadar se prebudi, kadar se gane — že je ona ob zibelki ter jo križa in poljubljuje, ziba in poje nad njo. Pozovejo jo k gosposčini — nese ona dete s seboj pa se tudi tam briga zanj: sama dela, a z okom pazi na hčerko.

Zato se mlade žene tudi šalijo!

— Kaj dela, pravijo, — vaša hčerka, Horpina?

A ona začne:

— Ta se že smeji in ročice k meni proži, že me pozna in ne gre k nikomur drugemu, kakor k meni. Tati jo mami z medicino ... ona noče. Tudi v dlani že ploska!

— Razumna je, razumna, — govore. — Pripravljajte ji bala, kmalu, kmalu pridejo snubci.

A devojka se razvija res kakor cvet: že je krasno dete, veselo in zdravo, pravo čudo.

II.

V tem umre naš gospodar; začel je mladi gospodariti. Niti stari ni bil dober, a ta je tako hud, da nas Bog varuj! Tako goni ljudi, hujše nego živino. Prej so se vsi nadejali, da dobimo dobrega, pa so tudi dočakali dobrega! Ni bil bogat, a hotel je živeti dobro, razkošno, po gosposko! Kaj je njemu za to, če bi ljudje na njivi popadali. Prej je govoril, da nam sezida nove hiše, a sedaj so se še stare razvalile.

Celo selo je bilo, kakor da se je za steno skrilo; tako so vsi izmučeni, da jih je tužno pogledati. Samo Horpina je še malo vesela: veseli se z malo hčerko in skupno zlo pozablja.

Ali ni še pretekla zla ura! Dete ji je zbolelo in vika ter plaka. Horpina plaka tudi sama nad njim, ali pomagati mu ne more. Odšel je stari tati po zdravnika, — ni ga doma, tudi od drugih žen ni ne ena doma: vse so na tlaki. Tudi po Horpino so prišli:

— Zakaj ne prideš?

— Dete je obolelo, — reče med jokom.

— Gospodu je treba robote, a tvojemu detetu ne bo nič hudega.

Morala je iti. Vzela je dete, ogrnila ga in odšla. Ubogo dete vika in vika. Prišla je, a srečal jo je sam gospodar, ardit, da se Bog usmili! Začel jo je kregati, a dete se na rokah samo previja in vika. Razsrdil se je gospodar še bolj:

— Pusti dete! Meni moraš delati, a ne dete pestovati!

Zapovedal je desetniku, naj ga domov odnese.

— Oj gospod, — ga prosi Horpina. Pusti, naj ga hesem sama. Bodite usmiljeni! To je moje edino dete!

— Nesi, nesi, — pravi desetniku, — a ti delaj, ker drugače bo kaznen.

vati se pa da to od vseh zavednih narodnjakov po deželi, kajti vsak pameten narodnjak mora vedeti, da nam bode v narodnem oziru šele tedaj dobro šlo, če ne bode med nami nobenega sloja, ki bi na korist lačnih tujcev gospodarstveno hiral.

Če pozivljamo torej na sodelovanje, storimo to iz narodnih nagibov, in sredstva, katera v to priporočamo, so zakonito pripuščena. Pridite torej vsi narodnjaki obrtnikom na pomoč! Odbor obrtnega društva bode strogo postopal, in skrbel bode, da se bode izvedelo, kdo je prijatelj naše slovenske obrti, in kdo ne. Ta soglasni sklep sobotnega občnega zbora je tako važen, da moramo zahtevati, da se izvede v prid našega naroda s skrajno doslednostjo. Da se razumemo!

Samoočebni se razume, da mi nočemo vsled tega nikomur izgube povzročati. Ravno isti občni zbor je namreč odboru društva strogo naročil, naj se ozira tudi na morebitne pritožbe zoper slovenske trgovce in druge obrtnike. Odbor bo prepustil obrtnika, dasiravno bi bil Slovenec, neusmiljeno njegovi usodi, ako bi se po zanesljivih izpovedbah prepričal, da je ta ali drug obrtnik nasproti kupovalcem nepošten. To pa bode odbor storil že zagradel, da bode poštene slovenski obrtniki dobili tem večje zaupanje med slovenskim ljudstvom. Odbor obrtnega društva bode torej ne samo zagovornik obrtnikov, ampak tudi zaščitnik občinstva nasproti nepoštenosti kakšnega obrtnika. Ako bomo pa drug drugemu v malenkostih prizanesli in z navdušenjem delovali za utrjenje slovenske obrti, dosegli bomo kmalu isto, po čemur že tako dolgo koprnimo, da bo Slovenec postal na svoji zemlji svoj gospod!

Toliko omenjamo torej danes o dveh glavnih točkah zadnjega občnega zbora slovenskega obrtnega društva v Celju. Nova obrtniška kreditna zadruga in organizacija slovenskega občinstva za pospeševanje slovenske obrti, to sta pa tudi dve važni zadevi, katerima bode tudi naš list posvetil posebno skrb in pozornost. Mi namreč presojujemo vsako gibanje v naši javnosti samo iz narodnega stališča. Mi smo zagovorniki kmetiskih koristi in navajamo naše kmetско ljudstvo k izboljšanju njegovega položaja, mi smo pa vkljub temu tudi prijatelji trgovcev, rokodelcev in sploh vseh obrtnikov. Mi ne spadamo med one, ki bi mislili, da blagor obrtnikov izključuje blagor kmetovalcev in nasprotno. Po našem naziranju kmetijstvo ni minvend in obrtništvo subtrahend, tako da za skupnost naroda ostane diferenca, po našem računu blagor kmetkega ljudstva in blagor obrtništva morata dati za vsoto blagor narodne celote.

Zato pa smatramo za dolžnost vseh, ki so sposobni dvigniti se čez omejeno stališče zaščitnikov ene ali druge navidezno nasprotnojučih si slojev na višje stališče, ki ima v mislih blagor celote vsega naroda, da ne delajo zmešnjave v tem toli nasprotnem računu. Prijatelji naroda iz ravno tega vzroka morajo tudi z zanimanjem

in veseljem slediti prikaznim v slovenski obrti na Štajarskem, o kakršnih govorimo v tem važnem članku. Podpirajte slovensko obrt, s tem pospešujete naš narodni napredek!

Slovenskim visokošolcem in pravnikom v preudarek.

Slovenici na Spodnjem Štajarskem z vso odločnostjo zahtevamo, da se slovenščina pri naših sodiščih v isti meri upošteva, kakor na Kranjskem. Opozarjam na glavne razlike: Na Kranjskem se vršijo porotne obravnave popolnoma v slovenskem jeziku dočim pa pri nas državni pravdnik ne pletira, predsednik ne podaja resumeja slovenski ne glede na to, da obsojenec ne razume nemške besede. Tudi pri naših sodiščih ni obrazcev za zapisnike izvedencev, ni jih za zapisnike glavnih porotnih razprav in za pismene razsodbe, prednašajo se referati pri vzklicnih kazenskih obravnavah ne glede na nemščine nevede stranke samo v nemščini. Pri sodiščih mariborskega okraja pa državni pravdnik načeloma ne izpregovori slovenske besede. Vendar pa moramo priznati, da se dandanes slovenščina celo pri okrožnem sodišču v Celju bolj (seveda še davno ne dovolj) upošteva nego še pred nekolikimi leti. Vsaj toliko lahko trdimo, da danes sodniki našega jezika očitno in nameroma ne pačijo več, kakor je to, žalobog, bilo v navadi.

Vprašamo se, kaj da je vzrok tem izpremembam, zakaj se vendar deloma izpolnjujejo obstoječi predpisi n. pr. glede slovenskega protokolaranja? V prvi vrsti gre v tem oziru velika zasluga narodnim odvetnikom in notarjem, ki so s svojim vztrajno neumornim delovanjem dosegli obstoječe razmere. Ni čuda, da pri sodnji na rodni odvetniki niso priljubljeni in da so gospodje sodniki prav veseli, če odvetnika — slovenskega seveda — ni blizu; seveda je drugo vprašanje, ali se brez odvetnika bolje obvaruje korist stranke nego z njim.

Pa še nekaj se — hvala Bogu — pri nas opazuje, in to je tudi važno za veljavo slovenščine pri naših sodnih, namreč dejstvo, da vstopa pri štajarskih sodiščih čimdalje več slovenskih praktikantov in sicer takih, ki se mislijo posvetiti sodnemu poklicu. Omenjam samo, da je vstopilo pri c. kr. okrožnem sodišču v Celju koncem lanskega leta oziroma letošnjega leta sedem novih praktikantov.

Da pa bodo razmere pri naših sodiščih znosnejše, vsaj kakor pri kranjskih, je treba slovenskih sodnikov. Zopet moramo naglašati in ne smemo nehati naglašati, da je našega akademičnega naraščaja še vendar premalo. Žal, da opazujemo, da je Gleispachov sistem, ki podpira nemške praktikante z izdatnimi podporami pod naslovom obiskovanja slovenskega kurza, dočim slovenski, navadno dosti revnejši začetniki stra

dajo, odvrnil marsikaterega nadarjenega našinca od sodniške službe.

Dotičnike opozarjamo, da naj prosijo podpore pri predsedništvu nadsodnije in prepričan sem, da gospodje v Gradcu pri energičnem sodelovanju naših poslancev ne bodo prošnji zavračali. (Zelo dvomimo! Opomba uredništva.)

Da pa zavlada isto razmerje pri naših sodiščih, kakor na Kranjskem, pa potrebujemo tako veliko število absolviranih pravnikov, ki bo zadostovalo ne le za dopolnitev kranjskih izpraznjenih mest, temuč ki bo „kranjski kontingent“ presešlo v toliko, da bo Gleispach primoran jih namestiti na Spod. Štajarskem oziroma na Koroškem. In v dosego tega namena opozarjamo pravniški naraščaj, da čim prej stopi v prakso v Celju oziroma Mariboru.

Ako se nam pa ta želja uresniči, smo prepričani, da bo Gleispachov sistem razpadel v nič, Gleispach pa naj gre službovat v Bukovino, kamor je hotel poslati naše avskultante, če se namreč še ni prepričal o istini opetovanih nasvetov, da bo storil pravosodstvu največjo uslugo s tem, če gre takoj v — zaslužni pokoj.

Celjske in štajarske novice

(Občni zbor slovenskega obrtnega društva v Celju) Na drugem inestu se bavimo z letošnjim občnim zborom celjskega obrtnega društva, ki je bil preteklo soboto dne 28. avgusta t. l. Na naš poziv se je zbralo lepo število naših samostojnih slovenskih obrtnikov. Nekateri smo tudi tokrat pogrešali, in niti opravičili niso svoje odsotnosti, kar je napravilo jako ne ljub vtis. Prišlo je tudi več prijateljev slovenskih obrtnikov ter so kot neobrtniki izvoljeni v odbor gg. dr. Ivan Dačko, dr. Ljudevit Stiker, dr. Vekoslav Kukovec. Predsednik društva ostane dozdanji spretni in trgovsko izobraženi g. Peter Kostič. Iz poročil posameznih odbornikov smo posneli, da je odbor posredoval za nastanjenje slovenskih obrtnikov po Slovenskem Štajarskem in da je imel uspeh v štirih slučajih. Posredoval je za obrtnike pri predpisu davkov in vlagal potrebne reklamacije. Društvo je imelo v preteklem letu 1096 K 96 vin. prometa in mu ostaja imetja 358 K. Odbor se je pogodil z lastnikom „Domovine“, da sprejme list 26 krat na leto inserat narodnih obrtnikov na oboji strani. Odbornik g. Rebek je izrazil v imenu več obrtnikov željo, da bi list, na katerega se naslanjajo slovenski obrtniki, „Domovina“, mesto dvakrat vsaj trikrat na teden izhajal. Razvil se je tudi zelo živahen razgovor o petrograjski razstavi. Najvažnejši dogodek občnega zbora je pa bil soglasni sklep, naj se ustanovi kreditna zadruga za slovenske obrtnike. Čule so se nadalje opravičene tožbe, da velik del občinstva ne pozna svoje dolžnosti nasproti slovenskemu obrtništvu in sklenilo se je po daljši razpravi, v katero so posegli gg. Peter Kostič, Rebek, dr. Dačko in

Odnesli so dete po polju. Še dolgo je slišala Horpina detetov jok, tožen in bolesten; potem je bilo vse tišje, dokler ni čisto utihnilo.

III.

Ko se je vrnila zvečer od dela domov, ji je skoro sape zmanjkalo.

— Moje dete! Hčerka! Ste-li pazili nánjo, oče? Povejte, kako je?

— Nehala je brcati, hvala Bogu, umirila se je malo.

Ali ne za dolgo: ponoči se zopet prebudi, pa se še bolj muči, vsa gori. Posvetovala se je Horpina s starimi ženami, ali nič ni pomagalo. A že se dan pojavlja, treba je iti na tlako. Spomnila se je Horpina, da je nekoč čula: ako otrok ne spi, mu je treba semleti makovega zrnja in mu dati, da spi. Tako je tudi storila. „Naj se odpočije in naj se ne muči!“ pomisli. Kakor hitro ji je dala, se mala precej umiri in začne dremati, in zaspi tako trdo, da se ni niti ganila, ko je desetnik zakričal:

— Na delo!

Horpina je položila dete v zibel, ga prekrizala in odšla jokajoč.

Ko so jo tam grajali in nánjo kričali, ni niti slišala; samo da bi bil brž večer! Mučila se je celi dan. Že je solnce za sivo goro zašlo,

glej že je večer. Ona hiti domov, hiti... Prihi tela je v sobo: tiho in temno. Ona k zibel, k detetu — a dete leži hladno; ne premika se, ne diha.

— Oče! zakriči.

— A zakaj me budiš? Zadreml sem. Mala še sedaj spi.

Horpina ne odgovori niti besedice; objela je hčerko z rokama in kakor, da je umrla. Starec znova zadrema.

— Luči! Luči dajte! zakriči. — Oče, luči!

Stari ukreše ogenj. „Kaj se je zgodilo?“ misli. A ko se je zasvetilo, je skoraj okamenel. Sredi sobe stoji Horpina vsa počrnela in strašno gleda, a na rokah ji je mrtvo dete.

„Hčerka,“ spregovori starec, „hčerka!“

— Glej, — odgovarja, — kako se je opomoglo! Umirilo se je moje dete, ne plaka.

A takoj zaplaka in zacvili... Kje so se našle te solze?

Ljudje so to zaskrbeli, prišli gledat in jo tolažili. Ona kakor da ni čula in ne morejo jo odpraviti od otroka. Mož hodi, kakor da ni pri sebi, a tast je obolel.

Začeli so pripravljati pokop. Že so donesli novo rakev in jo napolnili z dišečim cvetjem in s travo.

— Horpina, ji govorijo, — daj dete!

Ni ga dala. Sama ga je umila in ga položila v rakev. Že je čas, da se nese, a ona stoji in gleda. Ljudje ji govorijo, a ona ne sliši.

Odveli so jo, vzeli in ponesli. Pogledala je v prve vrste, se prekrizala in šla. Koder gredo ljudje, gre tudi ona, gre in ne govori ničesar. V cerkvi je stala mirno, a ko so začeli pokopavati, se je vrgla za detetom v jamo. Komaj so jo vun spravili in odnesli domov.

Bila je težko bolna... cele tri tedne. Naposled se je je Bog usmilil in ji povrnil zdravje, ali razum se ji ni povrnil. Tako je ostala brez pameti. Cel dan hodi tiho in bere mak po vrtu; če jo kdo vpraša zakaj, reče: To je za moje dete.

Po zimi samo joka:

— Maka ni, da pomorem hčerki!

Ko začne prvi mak zeleneti, ga takoj ugleda in poljubljuje, pa se ne more utešiti. Tedaj še tudi dela in se muči, a kakor mak zacveti, zapusti precej hišo in ne oddide iz tega maka. Kadar greš za vrtom, jo vidiš: sedi med makom v beli srajci, lepo opravičena in še tako mlada, samo bela, kakor rosa, sedi in obsipuje se z makovim cvetjem in smeji se kakor dete...

dr. Kukovec, naj odbor v zvezi z zaupniki z dežele skrbi organizirano za pospeševanje slovenske obrti, kakor razpravljamo v uvodnem članku Sklenilo se je pa tudi, da se shaja odbor pogostoma v posvetovanje in da se z vsami močmi pridobiva obrtnike in drugo narodno občinstvo za pospeševanje slovenske obrti. Upamo, da se bode čez leto dni lahko poročalo o znatnem napredku slovenske obrti na podlagi sklepov letošnjega pomenljivega občnega zbora.

(Torej zopet!) Zopet je torej državno pravdnštvo zaplenilo naš list, in sicer tokrat članek o nemški branilnici v Pragi in — o narodno podobne cilje zasledujočih branilnicah na Slovenskem. Kakor je videti, je naš list postal neprijeten. Mi pa ostanemo, „kakor smo bili“. Svojemu programu, kakor ga je vsak lahko izprevidel v zadnjih tednih, ostanemo zvesti. Le opozoriti moramo naše občinstvo, da v takih tiskovnih razmerah list potrebuje podpore. Če se znatno pomnoži število naših naročnikov, kakor bi bila skrbeti dolžnost našega narodnega občinstva, tedaj bode list lahko ostal zvest svojemu radikalno narodnemu programu. Sicer bi nas pa tako goste zaplembe seveda morale uničiti, — in želja naših nasprotnikov bi bila izpolnjena. Na Dunaju si vsak izvošček na svoje ime naročuje dnevnik, pri nas pa mislijo kraji s tisoči prebivalcev, da zadostuje, ako imajo en sam izvod našega lista v svoji čitalnici. To je jako — čudno, da niti priznajo premožni možje ne naročujejo tako cenega in za ožje domače razmere tako važnega lista, posebno če vidijo, kako se z listom postopa, če se poteguje za narodne pravice. Prepričani smo, da to postane drugače, kajti to je vaša dolžnost.

(„Domovina“ v državnem zboru) Na našo prošnjo so podpisali vsi jugoslovanski poslanci interpelacijo o zaplembi našega lista, ko je pisal o nemškem uradništvu in o volilnih zadevah v Vojniku. Ko dobimo stenografski zapisnik državnoborske seje, objavimo doslovno interpelacijo in seveda obenem doslovno oba takrat zaplenjena članka. Ravnotako se bode zgodilo v za devet zaplembe članka o nemških branilnicah. Jugoslovanski poslanci so nam obljubili, da bodo tolikokrat imunizirali zaplenjene članke z interpelacijami, kolikorkrat bode „Domovina“ zaplenjena. Mi bomo pa ravno tolikokrat interpelacije z zaplenjenimi članki vred še enkrat objavili.

(§ 300 k. z in „Domovina“.) Naše urdnštvo je imelo dve brezuspešni hišni preiskavi in se zdaj zasleduje po § 300 k. z. zaradi zadnjič zaplenjenih člankov. Državno pravdnštvo meni, da pridemo pred porotnike. Bomo videli?

(Prevelika štedljivost ali kali?) Pisarne c. kr. okrajnega sodišča v Celju so navadno z delom tako preobložene, da ga nastavljene moči komaj zmagujejo. Da si olajšajo delo, naročuje pisarniško vodstvo štamplje za razna po trdila glede pravnomočnosti sklepov oziroma sodb in za plačila raznih pristojbin. Te štamplje so pa napravljene izključno v nemškem jeziku tako da se na vsakem sklepu ali sodbi, ki jo dobi stranka v roke, blišči nemščina. Nočemo trditi, da je stvar podobna izzivanju, vendar je to postopanje za slovenski narod žaljivo, ter želimo, da se ta napaka čimprej odpravi. Ogromno večino pristojbin plačuje sodišču slovenska okolica celjska in pričakujemo, da bode isto tudi našlo potrebni denar, da se lahko naročijo slovenske štamplje.

(Rakusch pogorel) Znano je, da celjski železninar, bivši slovenski sin, sedaj ob enem nemški župan, znan iz sodnijske obravnave zaradi „proklete predrznosti“ itd., v svoji obrti ni več tako trden kakor nekdanj, ko še ni bilo Majdičeve slovenske trgovine z železnino. Zato se njegovi uslužbenci morajo presneto potruditi, da privabijo v Rakuschevo trgovino kakkega kupca. V sledečem slučaju so pa gospodu „Nemcu“ Rakuschu slabo ustregli. Prišel je pred kratkim v Celje nek gospod, brat trgovca, kateremu se je obrt ponesrečila, in poplačal je pri slovenskih obrtnikih za svojega brata, kar je ta napravil dolgovi. Veselo se je namuznil, ko je za svojega brata poravnal vse dolgove, samo dolga v znesku 400 K pri železninarju „Nemcu“ Rakuschu ne. Stvar pa je bila taka. Gospod, o katerem govorimo, je bil poslal v Celje po železnino k sloven-

skemu trgovcu gospodu Majdiču. Obenem je pridjal pismo, v katerem se zavezuje, da bode on sam poravnal račun gospodu Majdiču, ako bi njegov brat ne mogel. Toda Rakuschevi uslužbenci so na cesti zasačili moža, ki je bil poslan v Majdičevo trgovino ter so ga pregovorili, naj vzame rajši pri Rakuschu blago. Res se je dal pregovoriti in je vzel za okroglo 400 K železa pri „Nemcu“ Rakuschu mesto pri Majdiču, kakor mu je bilo naročeno. Zdaj je pa, kakor omenjeno, oni trgovec s svojo obrtjo ponesrečil. Njegov brat se je zavzel za njega in je prišel v Celje plačati vse dolgove, za katere je prevzel poročstvo. Hotel je plačati tudi 400 K za ono železnino in šele v zadnjem trenutku je izvedel, da so ga Rakuschevi uslužbenci oprostili te obveznosti. Gospod namreč ni dal poročstva za Rakuscha, ampak za Majdiča, in zato tudi ni dolžan prevzeti plačila pri Rakuschu. Tako je vsled nerodnosti in prevroče krvi Rakuschevih agentov prihranil celih 400 K. Agitacija za nemštvo ni zmiraj koristna!

(Rešilni voz na pustni dan v celjskem kazinu.) Aranžerje celjskega nemškega „norskega večera“ vprašamo, kaj je delal zvečer na dan pustne maškarade v kazinu rešilni voz? Ali je kdo ponesrečil ali se je kdo predrznil porabiti to napravo, do katere „norski večerniki“ niso imeli pravice, za pustno šalo? Aranžerji bi utegnili o tem kaj vedeti. Zato prosimo!

(Resolucija, sprejeta na petem zaupnem shodu v okolici celjski dne 2. marca 1903 na Ložnici.) Mi volilci okolice celjske, zbrani na zaupnem shodu političnega društva „Naprej“ dne 2. marca 1903 na Ložnici, zahtevamo od vlade, da deluje v prvi vrsti na to, da se odpravijo celjske mitnice. Mitnice so krivičen davk za nas slovenske kmete, od katerih mesto živi, in zato mi protestiramo zoper mitnice tembolj, ker smo videli zadnji čas, da celjska mestna občina zoper slovensko občino okolico celjsko neprijazno postopa, kakor se je videlo ob odklonitvi prispevka za savinjsko brv pri Grenadirju nadalje, ko so hinavsko posegali v slovensko posest ob nakupu maksimilijanskega cerkvenega zemljišča. Odločno ugovarjamo nadalje zoper nameravano razširjenje celjskega mesta na stroške naše občine in zlasti zoper nameravano izločitev cinkarne in drugih davčno močnih delov občine. Slednjič z največjim ogorčenjem ugovarjamo zoper zavlačevanje zadeve stavbe ljudske šole za našo občino in zahtevamo z vso odločnostjo, da se kmalu doseže stavba šole kakor jo po vsi pravici zahteva naša občina.

(Volitve v Vojniku.) Zmagali so torej, kakor ni bilo drugače pričakovati ljudje, ki plačujejo po 1 ali 2 vinarja davka, kmetje so bili na ta način potisnjeni v manjšino! Naši volilci so možato vztrajali in storili svojo dolžnost, tako da jim gre vsa čast in priznanje. Dosegli smo v 3. razredu 47 poštenih glasov! Če bi ne bilo manjkalo nekaj omahljivcev (n. pr. bivši poslanec, dekan dr. Lavoslav Gregorec in učitelj Mahorčič, mežnar Čečko itd.) in če bi ne bilo volilo nad 20 Nemcev, ki ne stanujejo v Vojniku in so prišli na znani način do volilne pravice, n. pr. dr. Jabornegg iz Celja (2 h davka), dr. Mravlag iz Maribora (2 h davka), dr. Lautner (2 h davka) itd., morala bi priti občina v slovenske roke. Vsa čast gre vojniškemu župniku g. Vodušku, nadalje neumornima agitatorjema g. Uratariču in g. Vrečku, ki so šli celjskemu političnemu društvu „Naprej“ poleg g. Brezovnika požrtvovalno na roko. Vsekako bodo morale biti volitve zaradi nepostavnosti in zlasti večkrat omenjenih tihotapstev razveljavljene. Zadeva se nemudoma predloži vsem kompetentnim oblastim (kazenski sodnji, upravnemu sodišču in glede dr. Jabornega in dr. Mravlaga tudi odvetniški komori). Ni še vseh dni konec. Vojniški Slovenci, držite se, čas zmage pride gotovo!

(Veliki ples žalskih samcev) obnesel se je v vsakem oziru jako dobro. Vkljub temu, da se je nasprotovalo od znane strani, koji se tem potom „Žalski samci“ iskreno zahvaljujejo, znaša njihov prebitek, namenjen „Dijaškemu domu“ v Celju 41 K 63 vin.

(Zahvala.) G. Radoslav Knaflič, nadučitelj v Gorici v Sav. dolini in častni občan jurklo-

šterake občine, je daroval za šolsko knjižnico v Jurkloštru desetkron. Bog plati!

(V Nazarjih pri Mozirju) je blaga gospa Amalija Turnšek umrla in imela tak pogreb, kakoršnega znabiti se ni videla Zadreška dolina. Vsak udeleženelec pogreba je dobil svečo in se je nad 2000 sveč razdalo. Videli si med množico ljudstva gosp. uradnike iz Mozirja in Gornjega grada, veliko število duhovnikov in učiteljev in polno krasnih vencev. Vse to je bilo dokazilo priljubljenosti pokojnice. Umrla gospa je bila zelo usmiljenega srca. Vsak ubožec je dobil več ali manj po svoji potrebi. Prazen ni odšel nobeden od hiše. Vsi okoličani so jo spoštovali kakor svojo mater. Bila je doma iz Gomilakega iz znane rodbine Čukala. Rodoljubnemu gospodu Turnšku in njegovi rodbini najsrčnejše sočutje!

(Iz Ljubnega v Gornji Sav. dolini) se nam piše, da tam zelo žalujejo za odbajajočim gozd nim pristavom, g. Serncem. V Slovenj Gradec preselivši se gospod je bil priljubljen ne le pri inteligenci gornjegrajskega okraja, ampak — kar je pri gozdarskih uradnikih zelo redko — tudi pri kmetiskem prebivalstvu. Sam sin kmetiskih staršev je ne le z besedo, ampak tudi z dejanjem podpiral posestnike gozdov. Želimo mu na novem mestu vse najboljše, naj pa tudi gornjegrajskega okraja ne pozabi!

(Iz Gornjega grada) se poroča: Dne 5. svečana t. l. kmalu popoldan so opazili ljudje kakor muho veliko stvar, ki je plavala po zraku proti Zadreški dolini. Čim bližje je prihajala, temvečja je postajala. — Bil je balon. Predno pa je balon prišel do Menine planine, jel je polagoma padati, ter je obtičal med štirimi drevesi. Bočani so hiteli takoj na lice mesta in so potegnili z veliko silo med drevjem zapleten balon na zemljo. Pri tem so morali precej plina, s katerim je bil balon napolnjen, izpustiti. Balon je bil dolg 11 m in 8 m širok. Odposlan je bil od o. in kr. vojaškega aeronautičnega zavoda na Dunaju. V njem so bila štiri pisma v nemškem, češkem, madžarskem in francoskem jeziku. V pismih se je prosilo, brzojavno naznaniti na zavod, kedar in kje je balon obtičal in istega zložiti ter poslati na Dunaj. Stroške trpi zavod, in dotičnik, ki ga najde, dobi 20 kron nagrade. Balon, ki je obtičal ob pol 1 uri, poslali so na Dunaj. Seveda je občinski urad vse potrebno ukrenil v smislu zahteve. — Ob tej priliki se je prigodila tudi smešna dogodbica. Neki kmet je stal pred hišo. Mož se prestraši in zbeži v hišo. Zaklene vsa vrata in s strahom pričakuje, kaj bode. Misli je, da gre hudič po njega. Ko so drugi ljudje balon privlekli do njegove hiše in ga klicali, naj gre ubitega hudiča gledat, prišel je počasi iz hiše. Seveda se je sedaj sramoval svoje nevednosti. Pač najboljši dokaz, kako je potrebna šola, da se ljudje bolj izobražijo. — Dne 23. svečana t. l. se je poročila gospica Micika Šlanderjeva, hčerka zdravnika g. dr. Ivan Šlanderja v Gornjem gradu z žandarmerijskim stražmojstrom gosp. Matijem Filipičem, središkim rojakom, sedaj v Laškem trgu. Bilo srečno!

(Posojilnica v Gornjem gradu) bode letos postavila lepo dvonadstropno hišo; z delom so že pričeli.

(Zadreška vožna pošta.) Ravno kar smo zvedeli, da se je dolgoletni želji prebivalcev zadreške doline, dobiti vožno pošto, ustreglo. Pošta bode vozila zjutraj iz Gornjega grada skozi Bočno, Šmartno, Kokarje, Nazarje v Mozirje in popoldan po isti progii nazaj. V Gornjem gradu bode odeslej trikrat na dan pošta prihajala in trikrat odhajala. Dvakrat po Savinski in enkrat po Zadreški dolini.

(Konjice.) (Emancipacija 20. stol.) I. samska maškarada v Konjicah je sijajno, smelo rečeno, med vsemi prireditvami v Konjicah, do sedaj najbolj uspela. Že ob napovedani uri začetka se je razvilo živahno vrvenje v vseh prostorih „Narodnega doma“; prihajali so konjiški Slovenci in bili so razun ene obitelji vsi navzoči; posetili so pa prireditve posestniki iz okolice, nadalje gostje iz Žiž, Zreč in Prihove. Misel, prirediti samsko maškarado pod naslovom: „Emancipacija 20. stol.“, je bila zelo srečna. Vsakemu udeležniku bo gotovo ostal vedno v spominu ta lepi večer. Pripravljalni odbor je podaril vsaki dami v secesionističnem slogu izvršene plesne

redove, dočim sta gospici Kežbova in Pospisi, lova okrasili plesalce s trobojnimi trakovi, na katerih se blišči napis: „Spomin na prvi ples v „Narodnem domu“ v Konjicah“. Oglejmo si sedaj vse različne skupine in maske, katere so prišle na to maskarado! Med maskami je vzbujal veliko pozornost moderni ironizator. Ljubka je bila skupina zakoncev v bodočem kraljestvu emancipacije; senzacionalen je bil razdeljevalec košaric kateri je z občudovanja vredno neumornostjo izvrševal ta posel. Razun tega smo videli običajne maske, kakor Turke, g zdalne, mornarje, klovnove itd. Videli smo prav divne študentke, jokeye, profesorice, slikarice, juriste, razun običajnih mask, kakor Kranjca, rokokoa, domino, bebe itd. V vseh prostorih je vladalo neskaljeno veselje, povsod je videl človek vesele obraze. Po odmoru je odprl cirkus Barnum & Bailey svoje prostore, nam razkazal svoj muzej, in nas zabaval s svojimi produkcijami. Da, vesele ure smo prebili v kraljestvu emancipacije, in upamo, da bodo v prihodnjem predpustnem času konjiški samci priredili zopet kako moderno prireditev, pri kateri se bomo polnoštevilo zopet zbrali. Okoličan.

(Emancipacija 20. stol.) Podpisani pripravljali odbor za I samsko maskarado v Konjicah se najsrčneje zahvaljuje velerodni gospej dr. Rudolfovi, katera je blagovolila prevzeti pokroviteljstvo plesa, nadalje velerodnim gospem Ogorčevci in Pospisilovi, kateri sta z narodno požrtvovalnostjo v vsakem ozru podpirali pripravljali odbor, nadalje velečenjenim gospicam B. Kožuhovi in B. Pospisilovi za dekoriranje plesalcev, velečenjenemu gosp. D. Miheljaku za okrasno izvršeno dekoracijo ter slednjič vsem, kateri so pripomogli, da je prireditev tako sijajno uspela. Priprav. odbor I. samške maskarade v Konjicah.

(V Zrečah) bo dne 8. marca t. l. tamošnje društvo „Straža“ imelo občni zbor. Svoj prihod je prijazno obljubil tudi gosp. učitelj Belé, da bo razlagal iz svoje stroke.

(Samomor.) Ustrelil se je iz še neznanega vzroka v Slovenski Bistrici v ponedeljek dne 2. t. m. dopoldne g. Jožef Kač, dolgoletni oskrbnik Pongračevih posestev, nekdanj oskrbnik graščine Novo Celje v Savinjski dolini. Tužna vest o izgubi moža, ki je neustrašeno nastopal kot odličen narodnjak, ki si je znal ne le pri Slovencih, marveč tudi pri političnih nasprotnikih pridobiti največje zaupanje in spoštovanje, ker je bil v društvenih krogih jako priljubljen, je pretresla posebno bistriške Slovence. Nagla smrt vrlega moža je tembolj tragična, ker se je v njegovi rodbini še le teden dni poprej vršila poroka njegove starejše hčerke. Zapustil je ženo in dve hčeri. Slovenci bodemo hranili rajnega, ki je svoje narodne somišljenike pri vsaki priliki radovoljno podpiral, v najboljšem spominu.

(Okrajni odbor v Sevnici.) Sevniki okrajni odbor je izvolil dosedanjega predsednika gospoda Mihaela Starkla, posestnika v Sevnici, odlikovanega z zlatim križcem, — zopet predsednikom in bivšega podpredsednika gospoda Franjo Simoniča, gostilničarja v Sevnici, podpredsednikom.

(Občinski zastop v Podsredi.) Pri volitvi starešinstva trške občine Podsreda je bil izvoljen gospod Gustav Presker zopet županom; za svetovalca sta pa izvoljena Tone Škerbec, posestnik in Franjo Šket, nadučitelj v Podsredi. „Štajerčevi“ hlapci novega kalibra „M 1900“ so pogoreli.

(Rešitelj življenja v Brežicah.) Namestništvo v Gradcu je podelilo Janezu Godlerju, raznašalcu kruha v Brežicah, 40 kron talije, ker je lansko spomlad iz Save potegnil Suzano Pribil.

(Hranilnica in posojilnica v Kozjem) je pri c. kr. okrožnem kot trgovinskem sodišču tudi že registrirana in sicer s sklepom od 25. svečana t. l. Firm. 40/3 Gen. I. 292. Zavod, ki je naj večjega pomena v narodnogospodarskem oziru za kozjanski okraj, bode začel svoje delovanje že v teku tega meseca. Mi mu želimo iz vsega srca najlepših uspehov ter častitamo ustanoviteljem in revizorju „Zveze slovenskih posojilnic v Celju“ g. Fr. Joštu, da so se potrudili oživotvoriti to eminentno važno denarno podjetje. Sedaj obstoji torej na Slovenskem Štajarskem izvzemši v Slovenjem Gradcu v vsakem kraju, kjer je sedež

sodišča, a slovenska posojilnica in det. tisočkrat škodan je, da nismo imeli povsod tam takih stebrov že pred 20 leti. Slovenjgradčani zdravite se i vi, ter si csnujte posojilnico. Revizor Jošt vam je rad na razpolago.

(Mariborski mestni očetje) so v svoji veliki modrosti in še večjem navdušenju za blagor svojih najpokornejših častilcev-meščanov „iz ključno nemškega“ Maribora v seji dne 25. svečana t. l. torej tisti dan, ki mu izvedenci pravijo „dan vseh najrazličnejših mačkov“, storili velpomembni sklep, da naj se naroči poslanec Woltfhardt, da naj se na vse kriplje poteguje zato, da zaseda izpraznjeno mesto umrlega notarja Radeya Nemec, češ, saj imajo Slovenci že takointako svojega, in mesto z okolico vred je skoraj izključno nemško. Ta grozoviti sklep so storili na predlog pristnega „Nemca“ Havličeka. Slavne mestne očete z „Nemcem“ Havličekom je menda le pust nobodel?

(Akad. podružnica sv. Cirila in Metoda v Gradcu) ima dne 8. sušca t. l. ob pol 12. uri dopoldne svoje II. izvanredno občno zborovanje. Prostor akad. tehn. društva „Triglav“. Dnevni red: 1. Poročilo odbora, oziroma revizorjev. 2. Volitve. 3. Slučajnosti.

Vzdihljaj na grobu Ivana Skuhale, umrlega dne 18. februarja 1903.

Naj se učenost in ime, čast tvoja, rojak, ne pozabi! Prešeren.

Videti skoro mladje bo povsodi po vrbah žalujkah, vidno je znamenje to, da že ni daleč pomlad. Divna pomlad, rajska hči in radosti rajске rodica, neka prečudežna moč, bednim zemljanom sladkost.

Tebe vesel je vsak stvor pod nebom na svetu veselem

saj mu prinašaš slast, kadar te čas porodi. Ali kaj pa si nam prinesla ubogim Slovencem, nam, ki nas toge bridkost noče pustiti nikdar, nam, ki nas žuli hudó nenehoma stiska za stisko, stiska, kateri nikdar konca ni kraja ne bo? Nam neusmiljena smrt pred teboj je usekala rano, rano, katera skeli revni, ubogi naš rod. Smrt nam je vzela m. č. d. d. h. v. n. u. u. u. ki je od malih nog za domovino gorel, več let kot učitelj marljiv je bil nadepolni mladini, vedno skrbno jo vodeč, n. r. n. p. t. j. k. a. z. o. c. spretno je rabil peró v proslavo matere Slave, biti zvest, veren njen sin bil mu je zmirom ponos

Kolikor cvetja pomlad posiplje po drevju zelenem, toliko bodi solzá nam za njim v naših očeh, toliko bridkih solzá nam teci za njim neprestano, jad spirajočih solzá, ki nam v tolažbo tekó. Da bi spremenil se v jok v grmovju glas tukajšnjih slavcev,

malo bi bilo jokú ne bi zadščal nam zanj; tako izgubo je smrt njegova med nami storila, nje preboleti ne bó dolgo dal j. d. n. k. o. m. čas. Dokler nam Večnik bo dal veseliti se božjega svéta, sladek nam bodi spomin žitja njegóvega vzor!

Božidar Flegerič.

Druge slovenske novice.

(Osebná vest) Začasni ravnatelj mestne realke v Idriji, g. Karol Pirc, je imenovan definitivnim ravnateljem istega zavoda

(Umrli je) prošlo soboto v Kranju na Gorenjskem ravnatelj in šolski nadzornik g. Andrej Žumer. Pokojnik je bil rojen v Gorjah pri Bledu na Gorenjskem l. 1847. Maturiral je v Ljubljani l. 1869 in učiteljeval v Ljubljani ves čas. L. 1882 je bil imenovan nadzornikom za kamniški, l. 1888 za kranjski, od 1894 naprej pa za kranjski in radovljiški okraj. Umrli je bil do l. 1894 urednik „Učiteljskega Tovariša“ in bil je predsednik oz. odbornik raznih šolskih in učiteljskih društev in sploh, posebno pa na šolskem polju izredno zaslužen moč. Spoštovalo ga je vse, posebno ga je pa učiteljstvo visoko cenilo, da, ljubilo ga kot svojega očeta. Slava njegovemu spominu!

(Ljubljanski „Sokol“) praznuje 27. 28. in 29. junija letos slovesno svojo 40 letnico. Natančni spored se bo priobčil pozneje. Večji del slavnosti bo posvečen telovadbi. Vpredvečer bo slavnostna

predstava v gledališču. Za nedeljo ali ponedeljek dopoldne je določen slavnostni sprejod, revija slovenskega „Sokolstva“.

(Ljubljanski magistrat) je ponovil prepoved, ki določa, da se v gostilne in javne lokale ne sme jemati seboj psov. Kdor te prepovedi ne vpcšteva, plača globo in sicer ali posestnik psa, ali pa dotičnik, ki trpi psa v svojih javnosti namenjenih prostorih.

(Pseben vlak z izseljenci.) V nedeljo zjutraj se je odpeljalo iz Ljubljane s posebnim vlakom 348 izseljencev Hrvatov v Ameriko. Bili so kakor živina natlačeni v živinskih vozovih.

(Dezertiral je) prostak pri 27. lovskem bataljonu, Andrej Divjak, iz Medvod nad Ljubljano. Dne 1. marca je pobegnil in se ni več vrnil.

(Tečaj za gornike in vinogradnike na Dolenjskem) Vsled sklepa slavnega deželnega odkora kranjskega v IV. seji dne 21. junija leta 1901 priredi vodstvo deželne kmetijske šole na Grmu letos drugi tečaj za gornike in vinogradnike. V tem tečaju, kateri se začne 9. marca zjutraj, ter konča 15. marca, poučevalo se bode gornike in vinogradnike praktično v vseh spomladanjih delih „novega vinogradištva“, osobito tudi v suhem cepljenju trt na zamaške in v mahovitnem ali stratificijskem cepljenju. V mesecu juniju enkrat sledi za iste udeležence drugi tečaj za poletna vinogradiška dela. Tisti gorniki in vinogradniki, kateri se že telega tečaja udeležiti, zglasijo naj se glede sprejema pisмено ali ustmeno pri vodstvu na Grmu, oziroma pridejo naj dne 9. t. m. do osme ure zjutraj na Grm. Revnejšim udeležencem se podeli primerna denarna odškodnina za potovanje in mučenje na Grmu. Želeti je pač, da se tega tečaja udeleži dosti vinogradnikov!

(Iz Beljaka) nam poročajo veselo vest, katera nam jasno dokazuje, da Beljak v resnici ni tako nemški, kakor ga hočejo imeti vsenemški neodrešenci. Zadnjič smo poročali, da je lastnik hotela „Meran“ odpovedal prostore „Slovenskemu klubu“, in danes beležimo z odkritosrčno radostjo vest, da si nameravajo beljaški Slovenci ustanoviti svoj lastni dom, iz katerega jih ne bo mogla pregnati vsenemška nestrpnost. Odboru, ki namerava sprejeti to zadevo v svoje roke, želimo najboljših uspehov, beljaškim Slovencem pa častitamo na njihovi odločnosti in izražamo svojo željo, da bi jih čim prej pozdravili ob ustanovitvi slovenskega „Narodnega doma“ v Beljaku. Le tako naprej! Ne udajmo se!

(Mestni svet goriški.) — Mestni svet goriški ni že dvakrat zaporedoma obdržaval napovedane seje, ker ni bil sklepčen. Prišli niso k sejam namreč liberalni mestni očetje, ker so slutili, da bo kak konservativen mestni starešina stvil predlog glede dovolitve mestne godbe o priliki proslavljanja 25 letnice papeževanja sv. Očeta Leona XII. Vedno po njih lepi navadi, namreč — od zadaj, ko jim manjka korajže, da bi v javni seji javno odrekli zaprošeno godbo.

(Nov kanonik tržaškega kapitlja.) Kanonikom je imenovan v tržaškem kapitlju g. Fran Kosec, župnik na Katinari in bivši slovenski poslanec. Slovenci, zlasti oni v tržaški okolici, se smejo radovati, da je bil imenovan na to mesto odločen narodnjak in iskren rodoljub, kakor je bil vedno dosedanj župnik g. Kosec.

(V Trstu se bližajo občinske volitve.) Bivši tržaški župan Dompieri je ustanovil politično društvo „Domenico Rossetti“, ki je povodom bližajočih se občinskih volitev izdalo oklic, iz katerega povzemamo sledeče: „Mi smo Italijani po narodnosti in jeziku, ali ne čutimo potrebe, da bi šli to razglaševati na strehe in da bi si šteli to v zaslugu, kakor delajo oni, ki morda res govorijo italijanski, ki pa po svojem izvoru ne pripadajo latinskim narodom, ali narodom, ki so Latincem v sorodu. — Mi ljubimo ljudstvo in bomo skrbeli za njegovo blaginjo, ali ne s tem, da mu bomo vzbujali strasti, marveč s tem, da bomo v vseh utrjevali zmisel za dolžnosti in medsebojno dobrohotnost, ki sta glavna pogoja skupnega socijalnega življenja.“ Tako oklic. Seveda bi morda mnogo tega, kar obljubuje oklic, v resnici ostale le obljuba, ali prepričani smo, da bi za Slovence nastopili boljši časi, ako bi prišla v Trstu Dompierijeva stranka na krmilo mesto sedaj vladajoče čifutsko-irredentovske

klike, ki kakor pravi oklic sam, „niti v sorodu ni Latinem“.

(Politično društvo „Edinost“) je priredilo pri Sv. Ivanu v Trstu shod, ki je bil jako dobro obiskan. Videti je torej, da se tudi Slovenci živo zanimajo za občinske volitve. Predsedoval je shodu prof. Mandl, govorniki sta pa med drugimi dr. Rybač in Makso Cotič. Svetoivanjčani bodo zopet volili dosedanjega svojega zastopnika g. Ivana Vatovca.

IX. občni zbor Savinske podružnice Slovenskega planinskega društva.

Dne 2. svečana vršil se je na Ljubnem v prostorih gostilne g. Petka občni zbor naše podružnice. Načelnik prav presrečno pozdravi navzoče in omenja nekaj občnih opazk, kaj ovira večji promet tujcev v naših prekrasnih planinah in kake temu odpomoči?

Glavna ovira so slaba prometna sredstva. Sicer se opazuje, da prihaja vsako leto vedno po več letoviščnikov, turistov in izletnikov v Gorenjo Savinsko dolino, a vendar bi se število lahko zelo pomnožilo. Sedaj je potovanje predrago in presitno. Od železniške postaje do središča planin je predolga pot. Dandanes pa vsakdo rajši potuje v kraje, kamor se lažje in hitreje pride. Okrajni zastop gornjegrajski je prevzel minolo leto občinsko cesto Ljubno-Luče-Solčava v svojo oskrb, kar je gotovo precejšen korak v zboljšanje prometnih sredstev. Ako bi se železnica zgradila po naši dolini bi to bilo seveda neprecenljive važnosti.

Nadalje bi se morala delati zdatnejša reklama. Savinska dolina stori kolikor more, a gmotno ne stoji tako dobro, da bi lahko vpeljala večjo akcijo v tem oziru. Sicer nekateri posamezniki si zaslužijo pohvalo, ker zalagajo razglednice naših pokrajin, fotografije in albume (g. Petek na Ljubnem izda album slik Savinskih planin, g. Cvenkel v Št. Pavlu „Vodnika v Savinskih planinah“ itd.).

Končno pa še omenja predsednik lansko leto umrlega župnika Žekarja v Studenicah. Blagi pokojnik je bil vnet za planinsko delovanje, on je podpiral turistiko po svoji moči v prav obilni meri. Ne le, da je bil navdušen član „Savinske podružnice S. P. D.“, ampak bil je isti umen svetovalec in podpornik. Pridobil je za „Kočo na Boču“ stavbeni svet, kar je bilo zelo težavno, kajti Boč spada večinoma k studeniškemu samostanu, on je nadziral gradbo koče in do svoje bolezni in prezgodnje smrti podpiral delovanje naše podružnice.

V znak žaosti vstanejo vsi zborovalci.

Tajnik prečita nato obširno poročilo o delovanju „Savinske podružnice“ v letu 1902. Prostor lista nam ne dopušča, vse poročilo doslovno priobčiti, zato pa le kratek izvleček.

„Savinska podružnica“ v 9. letu obstanka ni stavila nobene planinske koče, ni sicer izvedla nobenega večjega podjetja, vendar je pa gmotno in moralno podpirala gradbo „Jurkove koče“ na Lisci in se je zlasti ukvarjala s popolnitvijo do sedaj izpeljanih del.

Koncem 1. 1902 je štela 136 članov in sicer enega častnega, 24 ustanovnikov in 111 rednih letnih članov.*

Razun članine dobila je podružnica tudi nekaj podpor od raznih korporacij in sicer od vis. železniškega ministrstva 200 K, od sl. okraj. zastopa v Gornjem gradu 100 K, nadalje od sl. posojilnic: v Celju 200 K, v Žalcu 60 K, v

* Priporočamo to prepotrebno društvo najtopleje, kajti ono je velike kulturne pa tudi narodno-gospodarske važnosti. Slovensko planinsko društvo deluje mirno pa vztrajno v naših planinskih krajih; ono ohranjuje slovenski značaj naših planin; ono privablja tuje popotnike v naše gore. Svoječasno hočemo obširneje govoriti o tem važnem podjetju. Na Štajarskem imamo dve podružnici: „Savinsko“ in „Podravske“. Vsak član plača na leto 6 K (privikrat še 2 K vstopnine) in zato dobiva razun drugih olajšav tudi mesečnik „Planinski vestnik“, ki je izborno urejevan, brezplačno. Ustanovniki plačajo enkrat za vselej 60 K. Kdor želi pristopiti, naj javi načelnistvu „Savinske podružnice“ S. P. D. v Gornjem gradu, odnosno „Podravske podružnice“ v Rušah. Naše čitalnice in bralna društva bi ne smela biti brez „Planinskega Vestnika“.

Opomba ured.

Gornjem gradu 50 K, v Šmarju in na Ptuj po 30 K, v Konjicah in od okrajne hranilnice v Slov. Gradcu po 10 K. Hvala vsem!

V vseh kočah se je nekaj malega popravljalo in se je inventar v vseh kočah pomnožil. Pri „jubilejni kapelici sv. Cirila in Metoda pod Ojstrico“ je prejšnjo zimo napravil plaz precej škode. Vlomljena vrata morala so se napraviti nova in je za to potreben les daroval čg. Lekše, župnik v Lučah. Nadalje se je za kapelico dal narediti velik venec iz pločevine in se je omara za cerkvene paramente tapecirala od znotraj. Kamnec g. Čamernek v Celju je daroval nov kropilnik.

„Hausenbichlerjeva koča“ na Mrzlici je bila minolo leto najbolj obiskovana koča naše podružnice. Kar je bilo še dolga za to kočo, se je poplačal.

(Konec prihodnjic.)

Dopisi

Št. Lovrenc ob kor. žel. (Nestrpno in nepostavno vedenje nemških, oziroma nemčurških uradnikov nasproti slovenskim domačinom). Nedavno je načelnik železniške postaje Sv. Lovrenc na koroški železnici, posestniku J. L. odklonil tovarni list s pripombo: „nicht angenommen wegen der slovenischen Schrift“. Ker je bil namreč list slovenski napisan. In omenjeni posestnik je poslal ta list železniškemu nadzorništvu v Celovc s tole pritožbo: „Ker mi je odklonil načelnik postaje Sv. Lovrenc ob kor. žel. tovarni list s pripombo: „ne sprejme se zavoljo slovenske pisave“, sem primoran slavno nadzorništvo z opravičeno pritožbo nadlegovati, ter prosim, da blagovoli isto naše železniške uradnike vsaj nekoliko poučiti o postavljeni dolžnosti njih službe, da se imajo vesti proti vsem ljudem enako pravično neglede na narodnost in jezik.“

Kako pa se vedejo rečeni uradniki nasproti Slovincem? Slovensko-nemških tiskovin oni kar videti, slovenske govornice pa slišati ne morejo. Taki zagrizenci naj bi šli vsi gor na Prusko, tja, kjer so sami nemški fanatiki doma; tam jih gotovo nihče ne bo nadlegoval s slovensko pisavo in govorico. Tukaj pa naj bi se namestili taki domačini, ki so obeh deželnih jezikov zmožni ter toliko pravični, da bodo voljni postreči Slovincem kakor Nemcem v njih jeziku; namreč taki, ki se vsako leto pošiljajo na Tirolsko in v druge trdo nemške kraje, medtem ko od tam taki trdonemški uradniki, ki jih tam več rabiti ne morejo, sem k nam pridejo ter se vedejo tukaj na naših progah kakor germanizatorji in ne kakor železniški uradniki. Naša železniška uprava naj ve, da naša država ni zidala železnice na stroške vseh narodov zato, da bi se isti njeni narodi s pomočjo teh železnic germanizovali in tlačili. Z ozirom na vse to hočemo poskrbeti, da pride kmalu vsa stvar v državnem zboru na dnevni red.“

Ali je dobil dot. čni uradnik radi te pritožbe kak ukor, nam ni znano; vsekako pa je dobro, da pošljamo nadzorništvu take opravičene pritožbe, da jim tako damo vedeti, da nismo z vsem zadovoljni in da nismo popolnoma slepi in gluhi kakor si naši tujci domišljujejo.

Pozor tedaj naši državni poslanci! Storite tudi glede železniških uradnikov prav skoro svojo dolžnost, kajti leti so večinoma potrebni krepkega zdravila proti pruski steklini.

Runeč pri Ormožu. Nekaj veselega imam Vam danes poročati, vlec. gosp. urednik. V našem dozdej tako zaspanem kraju se je začelo svitati. Kakor kaže, začeli so se tukajšnji, do sedaj tako brezbrizni možje in mladeniči zanimati z večjo vnemo za vinorejo in vrtnarstvo, za stroki, ki sta bili vkljub najugodnejši legi kaj zanemarjeni. — Češ, kakor ded, tako jaz. A zora puca, bit će dana! Tukajšnji nadučitelj, g. Fr. Vabič, prireja že namreč nekaj tednov sem vsaki teden po dvakrat poučne tečaje v omenjenih dveh strokah. In z veseljem je opazovati, v kolikem številu se udeležujejo gospodarji, viničarji in mladeniči teh tečajev in s kolikim zanimanjem slede izvajanjem g. nadučitelja. In ne samo to! V nedeljo se je zbralo do 80 mož, kateri so sklenili, da si ustanovijo „Kmetijsko društvo“, seveda v strogem pomenu besede. Izvolili so si tudi takoj pripravljalni odbor, ki ima skrbeti, da se ideja

čimprej uresniči. Omenim naj še tudi, da je g. Vabič brezplačno razdelil med učence drugega razreda runečke šole vsakemu po 25 cepljenih drevesc in po 50 divjakov. Hvala mu!

Narodno-gospodarske novice.

Nekoliko splošnega o umni živinoreji

(Spisal Adolf Ribnikar.)

(Dolge.)

Skrben gospodar se pa mora tudi brigati za vsako malenkost v hlevu in pri živini sploh. Ukazuje naj, kako krmiti in kako negovati živino. Umevno je, da je neobhodno potrebno nadzorovati krmljenje in molžo. Danes so posli splošno zanikrni, in če gospodar vedno ne tiči za njimi, kakor pravimo: s palico, pa nič ne store. Če pa služabniki vidijo, da se gospodar sam za živino veliko briga in da zanjo nekako po očetovski skrbi, delajo z veliko večjim veseljem in pazljivostjo.

Živinorejec mora imeti končno tudi veliko sreče in malo smole, kajti vedno se lahko kaj neprilicnega zgodi živini, osobito mladiču predno je uporaben. Lahko se naleze kužnih bolezni in zadene ga lahko tudi smrt, kar spravi žival ob večjo ali popolno vrednost. Če živinče kupimo, odvremo vse te morebitne nesreče, dasi ga gotovo dražje plačamo, kot bi stalo, če bi ga vzredili doma. Kdor ga je vzredil, je zaračunal vse stroške, trud in tudi še prišel tej vsoti ono dobička. Že vsled tega kupimo torej predrago. Dragina je znatno večja, če imamo opraviti s prekupčevalcem, v katerem slučaju kupimo živinče iz druge ali celo tretje roke. Ta nam je zaračunal vožnjo, krmo med vožnjo, — seveda vse dvojnato, veliko svoto za riziko morebitne izgube radi smrti, bolezni ali kake druge nezgode, pa še zase masten zaslužek, ki ga je odračunal živinorejcu. Seveda njegov namen je, živinče kolikor mogoče po ceni kupiti in najdražje prodati.

Ako smo kupili goved, ne vemo navadno, če smo res dobili dobro blago in če nismo kupili le „mačka v vreči“ in z blagom dobili še kake bolezni. Tudi ne moremo z vso varnostjo trditi in verjeti, da smo kupili n. pr. dobro mlekarico, če smo kupili kravo. Da bi pa nam kdo povedal po resnici, kakšnega pokolenja je govedo, ni govora. Velike važnosti pa je, poznati lastnosti starišev ali še starejšega rodu.

Da bi prav vsak vzrejal doma, bi ne bilo za marsikoga pametno. Ravnajmo se, kakor nam kažejo razmere! Če so nam na razpolago po nizki ceni sosedova živinčeta — kupili jih bomo. Glavno je, da gospodarimo kolikor mogoče po ceni in pametno. Kmetovalec mora danes pač biti varčen in opuščati mora velike izdatke, če niso že neobhodno potrebni. Umevno pa je, da se ne bodemo nikdar bali kupiti zanesljivo dobre živine, ki jo hočemo pridobiti za zboljšanje plemena, ako nam le količikaj sredstva dopuščajo. Sami pa tudi ne smemo prodati najboljšega živinčeta. To se velikokrat zgodi, ker se boljše blago navadno jako dobro plača. Ljudje si mislijo, če prodajo enkrat za dobro ceno živinče, da si že v drugič boljše pridržijo doma. Tako se tolažijo vedno in nazadnje imajo v hlevu mesto krepke le zanikrno goved. Dobrega blaga ne smemo torej za nobeno ceno prodati in naj nam ponujajo zanj še toliko! V tem oziru je treba pri nas še veliko zboljševati; kajti ponajveč se drže in rede zanikrni požerubi, ki pa seveda ne spremene povžite hrane v meso kot bi jo morali. Pri takih imamo le troške in le malo ali nič dobička.

Ako hočemo imeti res kaj dobička od živinoreje, se moramo pred vsem vprašati: „Kaj hočemo imeti od govedi? Kako jo naj izrežamo, da nam največ vrže? Kakor znano, stremi umen živinorejec pri živinoreji nekako po treh ciljih. Od krave hoče pridobivati kolikor največ mleka, ali najboljšo meso ali pa vztrajnost za delo ali vprego. Marsikdo si želi, da bi bila njegova živina v vseh treh ozirih najpopolnejša, a gotovo ne morejo biti krave, ki so izborne mlekarice, tudi izborne za meso in izborne za vprego. Imamo sicer danes plemena, ki imajo vse te dobre lastnosti v precejšnji meri. Če pa hočemo od krave na vsak način dobivati le veliko mleka,

bodemo storili vse, da zvečamo njeno mlečnost. Istočasno pa seveda moramo popustiti misel, da bode leta tudi za meso izborna, ker ni mogoče, da bi bila izborna mlekarica tudi izborna za vse drugo. (Konec prihodnjt.)

Politični pregled.

(Rieger — umrl) V torek popoldne je preminol v Pragi mož, katerega smemo imenovati največjega avstrijskega Slovana 19. stoletja. Umrl je v visoki starosti 84 let voditelj češkega naroda in obsejem prvi borilec za pravice vstajajočega Slovanstva, dr. Fran Ladislav Rieger. Rodil se je leta 1818 in posegel po končanih študijah z mladeniškim ognjem v ravno probujajoče se narodno življenje. Leta 1848 sta bila s Palackim najuglednejša češka politika. Velel homatij onega revolucijskega leta je odšel v Pariz, kjer se mu je občejanje z emigranti štel v zlo in so ga ob vrnitvi zaprli. Leta 1850 se je poročil s hčerjo Palackega. Ko so leta 1860 začeli izhajati „Narodni Listi“, jim je bil najboljši sotrudnik in je ostal vse dotlej, ko sta nastali med Čehi staro in mladočeška stranka. Rieger je bil prepričan, da bo plemstvo s svojim velikim vplivom na dvoru doseglo velikih uspehov v prospeh naroda, ali ta njegova nada se je izjalovila, ali vendar je ostal Rieger dolga desetletja edini voditelj svojega naroda. Imenovali so ga nekronanega češkega kralja. Čehi se tedaj niso udeleževali državnozbornskega zasedanja. V veliko zlo se je štel Riegerju obisk razstave v Moskvi leta 1867. Proglasili so ga najhujšim panslavistom. Leta 1871 je izposloval, da je cesar izdal znani cesarski reskript, v katerem je izjavil, da se bo pustil kronati za češkega kralja, toda Nemci so z Bismarckovo pomočjo preprečili ta načrt. Do leta 1869, do Taaffevega nastopa, niso šli Čehi v državni zbor. Taaffe jih je s Slovenci vred pridobil za svoj železni obroč, od katerega pa tudi niso imeli mnogo koristi. Taaffejevo maslo je bila tudi sprava z Nemci, zloglasne punktacije, ki so povzročile spor v češkem narodu in prisilile Riegerja, ki jih je podpisal v svesti, da bodo v korist narodu, da se je umaknil iz javnega življenja. To se je zgodilo leta 1891. Oj tedaj ni več javno nastopil, tudi potem ne, ki je bil leta 1896. poklican v gosposko zbornico. Z Riegerjem je naš bratski češki narod izgubil enega izmed najslavnejših svojih sinov, mi ostali avstrijski Slovani pa vedno zvestega in najodličnejšega branitelja naših narodnih pravic. Slava njegovemu spominu!

(Državni zbor.) V seji dne 3. t. m. je vprašal posl. Biankini v hrvatski interpelaciji ministrskega predsednika, kaj je s tajno klavzulo v trozvezni pogodbi, oziroma v pogodbi z Italijo. Da obstoji neka taka tajna klavzula, je spoznati že iz tega, ker se italijanska vlada vmešava v avstrijske notranje zadeve, ki niti najmanj niso mar in ne smejo biti mar zunanjim vlastim, kakor n. pr. razpust zadrške irredentske „Unione“. Radovedni smo, kak odgovor dobe poslanci na to vprašanje — Po interpelacijah se je nadaljevala debata o zadružnem zakonu, ki je bil končno tudi v tretjem branju sprejet v obliki, kakor mu jo je dala gosposka zbornica.

(V ogrskem državnem zboru) je sklenila skrajna levica in neodvisna stranka najostrejšo obstrukcijo zoper brambeno predlogo in državni proračun. Na vsak način hoče te dve stranki, da bo zasedanje državnega zbora trajalo do poznega poletja. V nedeljo pa priredi opozicija veliko demonstracijo pred cesarskim dvorom. Demonstrantje bodo nosili napise: „Proč z avstrijsko armado“!

(Turčija mobilizira.) Čeprav turški vladini krogi zatrjujejo, da Turčija ne misli na mobilizacijo, vendar pa prihajajo vesti o mobilizaciji iz Carigrada in iz provincij. Sicer kličejo le vsakega drugega moža pod orožje. Jetnike izpuščajo iz ječ in jih oborožujejo. Temsi paša je dobil ukaz, da naj ne kroti arnavtskega upora in zato Arnavti tako ravnaajo s krščanskim prebivalstvom, ker vedo, da se jim ne bo storilo nič hudega. Koncem marca se baje začne vstaja po celi Macedoniji, Bolgariji prihajajo danzadnevom vznemirljivejša poročila. Turške čete prodirajo vedno

dalje. Turške straže ob črnogorski meji so se tudi pomnožile. Ceste so zastražili. Kakor je iz vsega tega razvidno, Turčija nikakor ne misli uvesti reform, ampak se pripravlja, da z orožjem zaduši vstajo. Balkanske države se pripravljajo na tiham gotovo ravno tako kakor Turčija, in prihodnji mesec bo že najbrž grmel po celem Balkanu.

(Razpust zadrške „Unione“) je v italijanski zbornici povzročil strašanski vihar. Socijalisti so se začeli norčevati s patrijotizmom dalmatinskih neodrešencev, kar je seveda interpelantu Monte Guarnieriju dalo povod, da je očital socijalistom da niso patrijotični, da govore kakor avstrijski komisarji, da ne služijo kralju itd., na kar so odgovarjali socijalisti s klici: „Mi ne služimo kralju, ampak domovini“. „Živela republika!“ „Živela revolucija!“ „Imejte vi vašega kralja, mi hočemo republiko!“ Predsednik zbornice ni mogel pomiriti razjarjenih poslancev in je končno z ministrskim predsednikom vred popihal iz zbornice.

(Socijalni demokrat — župan) Meščanski odbor dankega glavnega mesta Kodanja je imenoval županom voditelja socijalnih demokratov, Jensena.

(Angleži v Arabiji.) Angleški kramarji se se v Arabiji polastili nekaj najrodovitnejših okrajev jemenskih in jih branijo z močnimi četami. Turki so se umaknili iz vseh krajev, katere si svoje Angleži.

Književnost in umetnost.

(Pesmi in romance), je naslov knjige poezij umrlega mladega našega pesnika Josipa Murna (Aleksandrov). Večina teh pesmi in romanc smo že brali v slovenskih leposlovnih listih, založniku Schwentnerju v Ljubljani pa gre zasluga, da jih imamo sedaj v lični knjigi zbrane. Podrobno ocenjevati ni naš poklic, vsekakor pa kaj radi priznamo, da nam i zunanost i notranost jako ugajate. Škoda le, da nam talenti kakor Kette, Murn itd., tako rano legajo v grob, ko so nam komaj pokazali, česa nam je pričakovati od njih. „Pesmi in romance“ prav toplo priporočamo slavnemu občinstvu, ki naj se vsaj po smrti pesnikovi potrudijo, da bo spoznalo njegovo vrednost. Knjiga se dobiva v Schwentnerjevi knjigarni v Ljubljani.

(Anton Martin Slomšek kot pedagog), spisal Josip Brinar. Slovensko učiteljsko društvo za ptujski okraj je prisodilo temu spisu častno nagrado. Natisnil in založil Dragotin Hribar v Celju. To knjigo priporočamo vnovič vsakomur, kdor hoče natančneje poznati delovanje velikega našega rodoljuba Slomškega na polju šolstva.

(Skladatelj Hugo Wolf †) rojen v Sloven Gradcu na Spodnjem Štajarskem je umrl pretekli teden na Dunaju v blaznici. Pokojnik je bil pravi umetnik in njegove pesmi so tako lepe, da se njim ne morejo dosti načuditi muzikalno naobraženi ljudje. Bil je jako plodovit skladatelj ter je uglasbil čez dvesto pesmi, eno opero „Corregitor“ in drugih skladb prav mnogo. Zaspal je v njem skladatelj, kakor ga nismo imeli v svetovni literaturi, odkar je Schubert zatisnil oči. Seveda je tega velikega moža nosilo ljudstvo na rokah in ga podpiralo ter ni nikdar štedilo s priznanjem. Mislite? Ali res mislite, da je bilo tako? Nemškutar je očuren vedno in vedno. Kakor postopa vedno brezsrčno proti nam Slovencem, tako celo proti svojim lastnim možem. Saj še celo „vahtarca“ priznava, da so mu spleтали doma le trnje venec, in da je le v tujini našel zaslužno priznanje. Sedaj seve pretakajo mačje solze ti binavci. Sram vas bodi! Slavnemu skladatelju pa tudi mi potrti gledamo v grob ter mu kličemo „Slava“!

Kdor želi kupiti več kot pol hektolitra prave, dobre in fine

slivovke in tropinovca

naj se obrne na lastnika posestva Orehovec, Dragotina Fröhlich, pošta Sv. Petar-Orehovec (85) 8—2 na Hrvatskem.

Valčni in umetni mlin

blizu Ljubljane

v najboljšem stanu, ki zmelje 200 vagonov pšenice, kaše, koruze, ajde se takoj odda s 30 orali travnikov, njiv in hoste vred. Poslopje je 148 metrov dolgo in električno razsvetljeno v vseh prostorih. Cena je 36 000 glt. in plačati je treba v 10 letih. Kdor želi kupiti, naj vpraša v upravnistvu „Domovine“.

Ta ponudba se naznani samo enkrat.

(97) 2—1

Vabilo

občni zbor

hranilnice in posojilnice v Šmarji p. Jelšah

registrirane zadruge z neomejeno zavezo

v nedeljo, 15. marca 1903, ob 1. uri popoldne v lastni hiši.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Dopolnilna volitev v nadzorstvo.
5. Nasveti načelstva in slučajnosti.

V slučaju nesklepnosti občnega zbora ob 1. uri, se isti vrši ob 2. uri popoldne v zmislu § 40. lin. b zadružnih pravil.

Načelstvo.

Notar dr. J. Barle v Kozjem

išče

koncipijenta (tudi začetnika).

Vstop takoj.

(95) 2—1

Veliko posestvo

blizu Vojnika z dvema hišama, marcfom in štirimi drugimi gospodarskimi poslopiji, je za nizko ceno naprodaj.

Kje, pove upravnistvo tega lista. (100)

Iščem poletno stanovanje

štir. sobe in kuhinja, ako le mogoče ob Savinji, za čas od 1. julija do konca avgusta. Ponudbe pod „poletno stanovanje“ naj se pošiljajo hotelrju Terscheku.

(99) 1

Pekarna

(98)

z dobrim obratom se takoj odda. — Vpraša naj se pri lastniku, št. 20 v Čabernih pri Celju.

En par konj

v starosti 4 in 5 let je takoj naprodaj. — Kje, pove (96) 3-1 upravnistvo „Domovine“.

Priporočilo!

ALOJZ KORSIKA, umetni in trgovski vrtnar v Ljubljani priporoča svojo bogato semensko zalogo, katere je edina na Kranjskem strokovno urejena semenska trgovina, ki ima vsa krmska, zelenadna in cvetlična semena prava in dobro kalilna, za kar jamčim. Nadalje imam mnogovrstne cvetlice v loncih, sveže in suhe palme.

Izdelujem sveže in suhe vence in šopke s trakovi in napisi in sploh v mojo stroko spadajoče predmete po najnižjih cenah.

Ilustrovani cenik za leto 1903 je brezplačno na razpologo. Za obilno naročbo se priporočam z odličnim spoštovanjem

(90) 3-1

Alojz Korsika.

Tovarna za opeko in peči F. P. Vidic & Comp. v Ljubljani

ponudi poljubne množine

zarezane strešne opeke (Strangfalz-Dachziegel) rdeče in črne in
glinastih peči v raznih barvah in velikostih.

Na željo pošljemo drage volje vzorce in nastavimo najnižje cene. — Solidna, dobra in
točna postrežba.

(76) 5-2

(94) 1

Trgovina

... s 50.000 kron prometa je naprodaj ...
na Spodnjem Štajarskem v bližini velikih rudnikov. Trži
se mešano blago. Kupec mora položiti 1000 K are. Na-
jemnina je majhna, železniška postaja blizu.
Ponudbe pod „C. L. 50.000“ g. Drag. Hribarju v Celju.

Pod ugodnimi pogoji odda se takoj dobro vpeljana
trgovina mešanega blaga.

Ista je v lepem trgu ob železnici na Spodnjem
Štajarskem. V isti hiši je tudi gostilna in dve
(89) 3-1 drugi cbrti.

Več pove upravnistvo „Domovine“ v Celju.

Oznanilo.

Išče se spreten poslovodja, izvežban v prodaji
špecerijakega in manufakturnega blaga. Prednost ima
tisti, ki je več knjigovodstva. Plača po dogovoru.

Ponudbe s pričevali dosedanjega službovanja se
naj pošljejo na „Kmetijsko društvo“ v Leskovcu
pri Ptuj. (101) 3-1

„Kmetijsko društvo“ v Leskovcu pri Ptuj
dne 4. marca 1903.

Takoj naprodaj 27 oralov veliko

posestvo

blizu Podčetrka s hišo in blevi, 15 oralov hoste,
drugo sladki travniki in njive, vse brez dolga.
Cena 3300 gld. — Naslov pove upravnistvo
(92) 3-2 „Domovine“ v Celju.

(81) 5-3

Prodajalko

popolnoma izurjeno v trgovini mešanega blaga
sprejme trgovina J. Meke v Hrastniku.

Občesloveče Mauthner-jevo seme

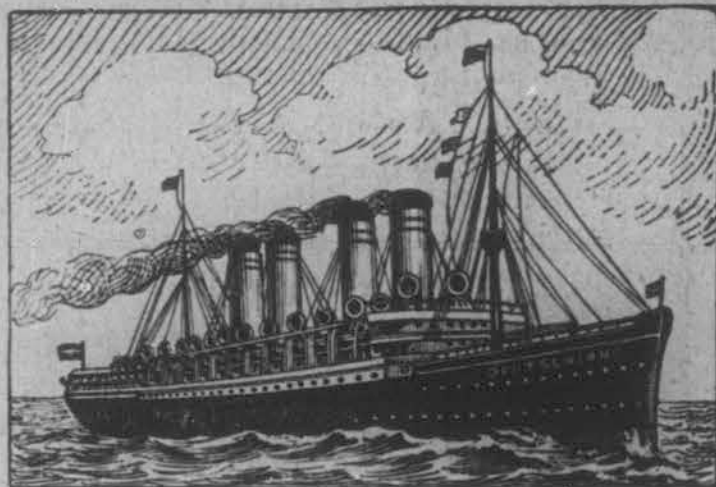
vsake vrste, kakor tudi rdečo in ru-
meno peso, korenje, deteljo, lucerno
in štajarsko deteljo, vse zajamčeno
pristno in najboljšo vrsto ...

(67) priporoča 3-3

KARL CIMPERŠEK

trgovina z mešanim blagom

Laški trg, Štajarsko

Največje, najhitrejšje

ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov

ki vozijo na

AMERIKO

Hamburg—New-York

(233) 69

le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in
brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Marijin trg šte. 1 — nasproti Frančiškanski cerkvi.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lte
žele, ne, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
ske orodja in sicer orala, branje, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okna za okna,
vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

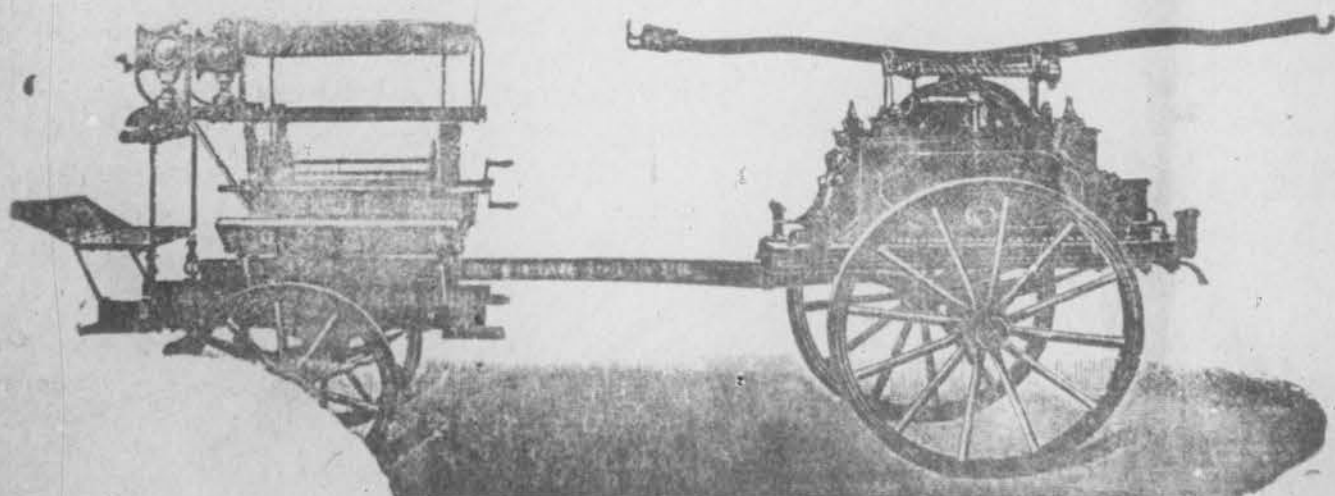
Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje),
lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že-
lezne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljšo umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna

Cene nizke.

(645) 50-34

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic, kme-
tjskih strojev, I. moravska mehanična tiskalnica
cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Čechu pri Prostjevu in Smichov-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom
brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zmrzanju in s priredbo,
da liste na obe strani vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati delo — naučba v
teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašanega strojevodje; dalje
vse drugo gasilno orodje, čelade, pase, sekirice itd., kmetijsko
orodje in Peronespora-brizgalnice. — Blago solidno, elegantno in
ceno. Plačila po dogovoru.

SVOJI K SVOJIM!

Narodni trgovci in obrtniki, katere priporoča slavnemu občinstvu slovensko obrtno društvo v Celju:

Josip Hočevnar

trgovina z modnimi oblekami in konfekcijami za gospode in dečke
CELJE, Kolodvorske ulice šte. 5

priporoča za spomladno in poletno sezono svojo **bogato zalogo** izgotovljenih oblek za gospode in dečke, kakor tudi **športne suknje, površnike in haveloke** po najnižjih cenah.

Bogata izber tu- in inozemskega modnega blaga.

Naročila po meri se izvršujejo najelegantneje, natanko in točno.

Rafael Salmič

trgovina z urami, zlatnino in optičnimi predmeti
v Celju v Narodnem domu.

Največja zaloga zlatih, tula-, srebrnih in nikelnastih žepnih ur. Jako primerna darila v zlatu in srebru, verižice, uhani, zapestnice, priveski, svetiljce, amuleti itd. Žlice, noži, vilice, tabatiere, nastavki za slike, sadje, cvetlice itd. v pristnem in novem srebru. — Zaloga optičnih predmetov. — Velika izber stenskih ur, budilk itd. najnovejših in najboljših. Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

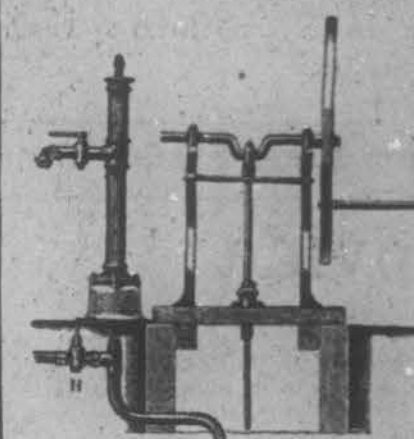
Vsa popravila se izvršujejo ceno in zanesljivo.

Postrežba točna in solidna!

IVAN REBEK

stavnbi in umetni ključalničar

CELJE, Poljske ulice šte. 14

izvršuje vse v njegovo stroko spadajoča dela, kakor železne ograje, vrata, — — — — — štedilnike, vodovode, — — — — — vodnjake i. t. d. Vedno v zalogi **strelne priprave zoper točo.**

Vse po najnižjih cenah!

Jakob Omladič

v Gaberjih pri Celju.

Tovarna za sodovico

v sifonih kakor tudi

z limonado in malinovcem.

Izborna kakovost! Postrežba točna! Cene nizke!

Velika trgovina tu- in inozemskega manufakturnega blaga na debelo in na drobno

KAROL VANIČ

Narodni dom v Celju Pri dobrem pastirju

Cesarja Jožefa trg Graška cesta. Postrežba točna! Cene nizke!

FERDINAND SIKOŠEK

SLIKARSKI IN PLESKARSKI MOJSTER

Nove ulice št. 11. * CELJE * Nove ulice št. 11.

Izvršujem vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor vse cerkvene, sobne in dekoracijske slikarije, črko-slikarska dela na steklo, les itd.

Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Martin Kolšek

čevljarški mojster v Celju

se priporoča sl. občinstvu v izdelovanje obuvai za gospode in dečke. — Vsa naročila izvršujejo točno, iz najboljšega usnja, dobro in cenó.

IVAN LIKAR glavni zastopnik banke „Slavije“ v Celju ima svojo pisarno

v Kovaški ulici (Schmiedgasse) št. 3.

Zavaruje poslopja in raznovrstno blago zoper požar, sprejema tudi vsakovrstna zavarovanja za človeško življenje po najugodnejših pogojih in nizkih cenah; zavaruje šipe in steklo zoper poškodovanje ter ljudi zoper nezgode ali poškodovanje na telesu, kakor tudi dragocene reči, zlatnino, srebrnino, denar in raznovrstno blago zoper tatvino in vlom.

JOSIP KREGAR

stavnbi in galanterijski klepar v Celju

izvršuje stavbna in umetna ter sploh v to stroko spadajoča dela. — Častiti duhovščini ter cenjenemu p. n. občinstvu se priporoča za pokrivanje stavb.

Cene jako nizke! Postrežba točna!

PETER KOSTIČ

v Celju, Glavni trg št. 2 (Štajarsko)

priporoča gg. trgovcem in preprodajalcem sledeče:

Britve, nože, vilice, žepne nože, pipce, škarje, žlice, različne igle, naprstnike in šila, česalnike, milo, parfen, masti za brke. Gumbe iz kovine in kosti, broše, mošnjice za denar, pasove, biče in bičala, svinčnike, radirke, črnilo, pečat, kamenčke, tablice in skatljice za solarje, držala za peresa, knjižice, pisarni in kancelijski papir, barvani in svileni papir, papir v mapah in skatljah, zlato peno, papir za cigarete, zavitke, torbe za učence, skatljice za peresa in držala, lončene, lesene in porcelanaste pipe, ustnike, cevke za cigarete in smotke, krtiče za zobe, za lase in obleko, očala, tehtnice za vino in žganje, termometre in barometre, dretu, spage, šmisi, pipe za sode, košare, harmonike, ogledala v plehu in lesu, meterske mere, balončke itd. — Nadalje: srajce, bele in jaegrove, spodnje hlače, ovrtnike, manšete, povoj, žepne robce, mašne, kravate, pavolo, belo in barvano, sukanec v štrencih in špulah, sukanec za kvačkanje, šmirance, volnene in svilene trake, različne žnoret, kapice, rokavice, solnčnike in dežnike, podveze in naramnice, molke, podobice, križe, svetiljce, sv. slike itd. itd.

Vse po najnižjih trgovskih in kramarskih cenah.

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi

CELJE * Graška cesta št. 4 * CELJE podružnica v Laškem trgu.

Velika zaloga stekla, porcelana in kamenine.

Vsakovrstno v steklarsko stroko spadajoče blago, kakor svetilnice, zrcala, različni okvirji za podobe, šipe za okna itd. na debelo in na drobno.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah, katera se izvršujejo po najnižjih cenah.

Najlepši okraski in dekoracije, jako primerni predmeti za darila in srečkovce.

Sl. javne zavode in privatnike opozarjam zlasti na svojo zalogo higijskih pljuvalnikov.

Postrežba točna in solidna!

Anton Kolenc

trgovec s špecerijskim blagom, deželni pridelki, sadjem in perutnino

== V CELJU ==

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Kupuje po najvišjih cenah vse deželne pridelke, kakor

predivo, suhe gobe, laneno seme, deželno seme, malisno šupo, orehe, suhe češplje, vsakovrstno žito, sveže hruške, jabolka, fižol itd., sploh vse deželne pridelke in tudi perutnino.

Josip Zabukošek

krojaški mojster, Celje, Glavni trg št. 18.

Velika zaloga narejenih oblek od priprostitih do najfinejših. Vsa naročila po meri se izvršujejo dobro, točno in cenó!

LASTNIK GOSTILNE NA STAREM GRADU, kjer toči najboljša pristna vina in izborna pivo; okusna mrzla jedila vedno na razpolago.

Josip Koštomaj

gostilničar „pri jelenu“

priporoča svojo

dobro vpeljeno gostilno.

Mrzla in topla kuhinja

vedno na razpolago!

Odlikovan od vis. c. kr. trg. ministrstva.

Martin Stojan ml.

stavnbi in umetni mizar v Teharjih pri Celju

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih cenah. — Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih klopi, vsega pisarniškega pohištva, ter vseh v trgovinah potrebnih mizarških izdelkov.

Anton Topolak

trgovec s špecerijskim blagom

v Celju (nasproti Narodnemu domu)

priporoča svojo veliko zalogo vedno svežega blaga po najnižjih cenah. Nadalje priporoča iz svoje zaloge sloviti

konjak grofa R. Kegleviča.

Kupuje in prodaja vse deželne pridelke.

Postrežba točna in solidna.

JOSIP LEON

krojaški mojster

v Celju, Gosposke ulice šte. 9

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo vsakovrstnih izgotovljenih oblek. — Izvršujem tudi naročila po meri po najnižjih cenah in najnovejših vzorcih ter se najvjudneje priporočam.

Hitra postrežba! Cene nizke!

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam da sem prevzel

gostilno

v „Narodnem domu“ v Celju

kjer bodeh točil vedno sveže, dobro mareno pivo, pristna cena vina ter postregel z najboljšo kuhinjo po nizkih cenah.

ANTON KOŠTOMAJ, gostilničar.